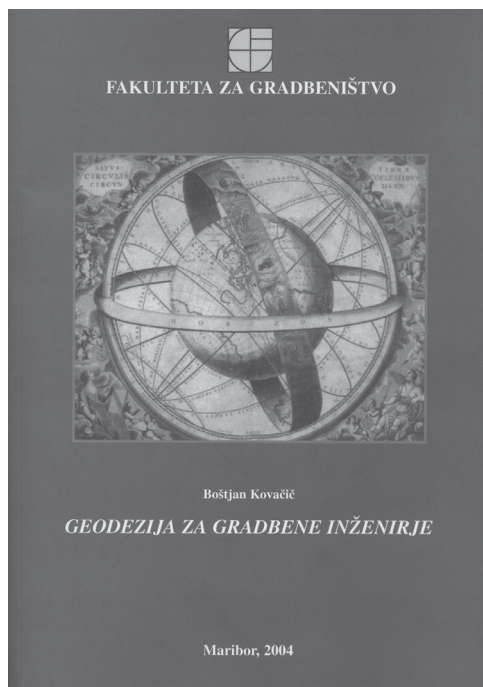

PREDSTAVITEV UČBENIKA

Damjan Kvas

Naslov učbenika:

GEODEZIJA ZA GRADBENE INŽENIRJE

Avtor: **dr. Boštjan Kovačič**

Leto izdaje: **2004**

Izdajatelj: **Fakulteta za gradbeništvo
Maribor**

Založnik: **UM Fakulteta za
gradbeništvo Maribor**

Strani: **111**

ISBN 86 – 435 – 0597 – 8

Pred kratkim je izšel učbenik Geodezija za gradbene inženirje, avtorja doc. dr. Boštjana Kovačiča, univ. dipl. inž. geod. Na področju geodetske stroke v Sloveniji je gotovo redka priložnost predstaviti knjižno delo s področja klasične geodezije.

Avtor je na 111 straneh in v 16 poglavjih zajel področje geodezije, ki ga morajo obvladovati inženirji gradbeništva pri svojem študiju. Učbenik je napisan tako, da ga bodo lahko za spoznavanje geodetske stroke uporabljali tudi drugi strokovnjaki.

Doc. dr. Boštjan Kovačič, univ. dipl. inž. geod., ki se prvič pojavlja kot avtor učbenika, spada v mlajšo generacijo kolegov, ki so vso svoje učno in delovno obdobje posvetili geodeziji. Dijaška leta je preživel v prvi generaciji usmerjenega izobraževanja od leta 1981 do 1985 na Srednji gradbeni šoli v Mariboru v programu geodetskega tehnika, nato je sledil univerzitetni študij geodezije na FGG v Ljubljani, kmalu za tem magistrski študij in nazadnje doktorat na Fakulteti za geodezijo v Zagrebu s področja inženirske geodezije. Kolega smo srečali na številnih strokovnih

sre anjih in brali njegove strokovne objave v Geodetskem vestniku in drugih strokovnih publikacijah. Del svojega strokovnega delovanja je zaokrožil v u beniku, ki bo študentom gradbeništva in sorodnih disciplin v pomo pri usvajanju osnovnih znanj in pojmov geodezije. Zaposlen je na Fakulteti za gradbeništvo Univerze v Mariboru in habilitiran za predmetno podro je geodezije in upravljanja mobilnosti.

Uvodoma avtor predstavi geodezijo, osnovne pojme in temeljne elemente Zemlje, na katero se nanaša ve ina geodetskih meritev. Uvodno poglavje se nadaljuje z uvedbo koordinatnega sistema in projekcijami Zemljine ploskve v kartografsko ravnino. V drugem poglavju so obravnavane osnovne merske enote v geodeziji ter pojasnjeni izvori in vrste pogreškov. V tretjem poglavju se avtor ukvarja z materializacijo koordinatnih sistemov v geodeziji, kar v stroki razumemo kot geodetske to ke in geodetske mreže. Pojasnjene so osnovne metode dolo anja koordinat geodetskih mrež ter tipi geodetskih mrež glede na vrsto meritev, ki so bile podlaga za izra un koordinat to k v mrežah. V etrtem poglavju so podrobneje pojasnjene metode merjenja dolžin, instrumenti za merjenje dolžin ter – enako kot pri vseh vrstah meritev v geodeziji – tudi vzroki in vrste pogreškov pri merjenju dolžin. V petem poglavju so predstavljene metode merjenja kotov. Šesto poglavje obravnava metode višinomerstva in natan neje nivelman kot najnatan nejšo metodo dolo anja višinskih razlik. V sedmem, osmem in devetem poglavju se ukvarja z matemati nimi in verjetnostnimi modeli dolo anja koordinat geodetskih to k. To podro je je obdelano na klasi en na in, s imer je nazorno pojasnjen nastanek in kakovost obstoje ih geodetskih mrež, ki se uporabljajo v praksi. V desetem poglavju so predstavljeni matemati ni principi ra unanja površin. Na podlagi spoznanj prvih desetih poglavij je bralec usmerjen na podro je zakoli b ter ra unanja prostornin v enajstem poglavju. V nadaljevanju so obravnavane osnove kartografije, pri emer so predstavljene predvsem nomenklaturne karte in na rti. Trinajsto poglavje obravnava metode GPS dolo anja položaja geodetskih to k ter uporabo GPS merjenj na razli nih podro jih geodezije. U benik se v štirinajstem poglavju usmeri na geografske informacijske sisteme in bralcu nudi znanje s podro ja upravljanja in prikaza prostorskih podatkov v razli nih inženirskih nalogah. V petnajstem poglavju je predstavljena organizacija geodetske službe v Sloveniji ter temeljne geodetske evidence, ki jih upravlja geodetska služba. V šestnajstem poglavju pa je navedena uporabljena literatura, kjer so nanizani doma i in tuji naslovi starejših in novejših datumov, kot je tudi namen predstavitve snovi v u beniku.

V u beniku je avtor zajel široko paleto znanj in podatkov, s imer je nakazal številna podro ja geodetske dejavnosti, ki jih je treba upoštevati tudi na podro ju gradbeništva, tako v fazi projektiranja kot tudi v fazi izvedbe in evidentiranja objektov v prostoru. V dokaj znosnem obsegu u benika so nakazani osnovni problemi in na ini reševanja, ni pa namen u benika posegati v globino in podrobnosti na posameznih predstavljenih podro jih.

U benik je opremljen s številnimi slikami, tabelami, ponazoritvami in ena bami, ra unski primeri pa v tem delu niso zajeti, kajti ti so predmet druge publikacije.

Mag. Damjan Kvas, univ. dipl. inž. geod.

Geodetska uprava Republike Slovenije

Območna geodetska uprava Celje

Ulica XIV. Divizije 12, SI-3000 Celje

E-pošta: Damjan.Kvas@gov.si